

Yhtymäkokous

HSY:n yhtymäkokousedustajille

HSY:n yhtymäkokous pidetään perjantaina **29.11.2024, klo 10:30** -
HSY:ssä Ilmalassa kokoushuoneessa Louhikko (Ilmalantori 1, Helsinki).

Helsingissä 23.10.2024

Toimitusjohtaja

Tommi Fred

Yhtymäkokous

Aika 29.11.2024 klo 10:30 -

Paikka Nh Louhikko

Asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Yhtymäkokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	3
2	HSY:n lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2027 (esitys yhtymäkokoukselle, AK)	4
3	Vesihuollon investointiohjelma 2025–2044	10
4	Jätehuollon investointiohjelma 2025-2044	15
5	Jätehuollon vuoden 2024 talousarvion muuttaminen	22
6	HSY:n poistosuunnitelman päivittäminen	23
7	Länsi-Helsingin raitiotien hankesuunnitelma	25
8	Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta	28
9	Tilintarkastusyhteisön ja tilintarkastajan valinta vuosille 2025-2028 ja optiona vuosille 2029-2030 (esitys yhtymäkokoukselle)	30
10	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	32
11	Muut asiat	33

1**Yhtymäkokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen**

Yhtymäkokous 29.11.2024

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää

- a. todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokoukseen osallistuvat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi,
- b. todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon,
- c. valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta, sekä
- d. todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Päätös

Liitteet

- Ääniluettelo 2024

2**HSY:n lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2027 (esitys yhtymäkokoukselle, AK)**

Hallitus 11.10.2024 § 107

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettyjä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 14.6.2024 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2025–2027 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot 31.8.2024 mennessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 20.9.2024.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon hintamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2025 on käytetty 2 %, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Myös suunnitelmavuosille 2026 ja 2027 on käytetty kustannustason muutoksena 2 % ellei tarkempaa arviota ole ollut käytettävissä.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2024 hyväksymään 20 vuoden investointiohjelmaan.

Lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa tai toimintaympäristössä kesän tai syksyn aikana tapahtuneista muutoksista johtuvat tarkennukset.

Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous on päättänyt marraskuussa 2022. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin. Esitetyn strategian 2030 neljä painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä kymmenen strategista päämäärää ovat:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri
- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Toiminta

Korkea inflaatio ja kohonnut korkotaso on jarruttanut kuluttajien ostovoimaa ja erityisesti asuntorakentamisen markkinoita. TTS-kaudella 2025–2027 tilanteen ennakoidaan paranevan. Rakentamisen volyymien ennustaminen on haastavaa, mutta pääkaupunkiseudun kasvun ennustetaan jatkuvan ja sitä kautta myös HSY:n vesihuollon asiakasvolyymin kasvu jatkuu. HSY:n verkostoon pumpatun vesimäärän arvioidaan hitaasti kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2025 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 95,0 milj. m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 74,1 milj. m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 152,3 milj. m³ vuonna 2025.

Vuonna 2025 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 9,3 milj. jäteastiathyjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 380 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 196 000 tonnia. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksessa käsitellään jätteitä yhteensä noin 221 000 tonnia.

Seutu- ja ympäristötiedon toiminta perustuu jäsenkuntien tarpeisiin ja toiveisiin palveluista ilmastotyössä, ilmansuojelutyössä ja tietoyhteistyössä. Tulevalla kaudella työssä näkyy ilmastonmuutoksen hillinnän ohella entistä enemmän ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Ilmansuojelutyössä kehitetään tekoälyosaamista ja varaudutaan ilmansuojeludirektiivin mukana tuleviin tiukentuviin vaateisiin. Tietoyhteistyön kehittämisessä painottuvat erityisesti tekoälyn hyödyntäminen, paikkatietojen hallinnan teknologiat ja tietoturva. SYTin ohjausrakenteet on selkiytetty, ja palveluiden tuotantoa jatketaan niitä samalla kehittäen yhteistyössä jäsenkaupunkien kanssa.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2025 ovat 489 milj. euroa, 34,9 milj. euroa (7,7 %) enemmän vuoden 2024 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä hintamuutokset.

Laskutetun veden volyymi on pienentynyt useamman vuoden peräkkäin, mutta ennustetaan nousevan 2024. TTS-kaudelle ennustetaan maltillista kasvua suunnitelmavuosille; jaksolle 2025–2027 0,5 % vuosittain. Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 % ja suunnitelmavuosille vastaavasti 5 % per vuosi, jossa inflaatio-olettama on 2 %. Vesihuollon maksujen painotuksia on strategiatavoitteiden mukaisesti tarkistettu vastaamaan paremmin aiheuttamisperiaatetta ja muutos tehdään vaiheittain. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 13 %. Suunnitelmavuosille vastaavat korotukset ovat 2026 13 % ja 2027 9 %.

Maksujen reaalikorotusten nousuun suurimpana syynä on kohonneet rahoituskulut, vakuutusmaksut ja kemikaalit sekä investointitason edellyttämän rahoituksen kattaminen täysimääräisesti asiakasmaksuilla. Liittymismaksukertymä on laskenut merkittävästi, kun rakentaminen

pääkaupunkiseudulla on hiipunut. Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan, jotta maksut kattaisivat paremmin uudisrakentamisen kustannuksia. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä jatkuu sopimuksen puitteissa ollen 7,2 milj. euroa/vuosi.

Jätehuollon kiinteistöltä kerätyn jätteen kokonaismäärä on noussut vuoden 2024 alusta, kasvun arvioidaan jatkuvan koko suunnitelmakauden ajan. Suurin osa kasvusta kohdistuu biojätteeseen sekä muovi- ja kartonkipakkauksiin. Sortti-asemien asiakasmäärän arvioidaan lievästi kasvavan TTS-kaudella. Myös toimintatuottojen arvioidaan kasvavan jaksolla 2025–2027. Jätehuollon hintoihin esitetään talousarviovuodelle keskimäärin noin 6 % korotusta vuodelle 2025, mikä yhdessä jätemäärän kasvun kanssa lisää talousarviovuoden tuottoja.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2025 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,6 milj. euroa, jossa laskua edellisestä vuodesta on 2,6 %. Vuoden 2024 tulosten mukainen kumulatiivinen ylijäämä on kohdistettu suunnitelmakaudelle etupainotteisesti täysimääräisesti kuntaosuuksia vähentäväksi.

HSY:n toimintamenot vuonna 2025 ovat 212,4 milj. euroa, joka on 1,1 milj. euroa (0,5 %) vähemmän kuin vuoden 2024 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2025 toimintakuluista noin 57 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 27 %, materiaalihankinnat 15 % sekä muut kulut 1 %. Muissa kuluissa on huomioitu vuodelle 2025 Suomenojan jätevedenpuhdistamon pakollisen varauksen purku. Laitoksen purkukustannukset tulevat olemaan alkuperäistä varausta pienemmät, joten varauksen purku pienentää muita menoja. Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset; 2,5 % vuodelle 2025 ja muille vuosille 2,5 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2025 on 279,1 milj. euroa (57,1 %), kun sen vuonna 2024 ennustetaan olevan 242,8 milj. euroa (53,5 %). Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2025. Hintamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2026 toimintakate paranee ja on 290,6 milj. euroa (56,5 %) ja vuonna 2027 312,1 milj. euroa (57,8 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2025 ovat 93,1 milj. euroa. Korkokuluista 57,1 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 300 000 euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2025–2027. Suunnitelmakauden lopulla nettorahoituskulut kääntyvät laskuun ollen vuonna 2027 88,4 milj. euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2025 vuosikate on 186,2 milj. euroa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 332,5 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2025 tulos on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 27,9 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2026 34,6 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2027

51,5 milj. euroa ylijäämäinen. Huolimatta vahvasti ylijäämäisestä tuloksesta TTS-kaudella, HSY:n lisävelkaantumisen jatkuu edelleen. TTS-kauden alkupuolella toteutettavalla poistosuunnitelman uudistamisella voi olla merkittävä negatiivinen tulosvaikutus, joka heikentää yhtymän ylijäämän kertymää ja omavaraisuusasteen kehitystä.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2024 hyväksymään 20 vuoden investointiohjelmaan. Vuonna 2025 investoinnit ovat yhteensä 206,2 milj. euroa, josta 183,5 milj. on vesihuollon ja 20,6 milj. jätehuollon investointeja.

Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet nostavat näiden investointien määrää. Tämä vaikuttaa erityisesti johtosiirtojen (kori 3) ja osin verkostojen saneerausinvestointien (kori 10) kustannuksiin. Suunnitelmakaudella suurista raidehankkeista käynnistyvät Vantaan ratikka ja Länsi-Helsingin raitiotiet. Käynnissä ovat edelleen Kruunusillat ja Espoon kaupunkirata (ESKA) -hanke.

Uuden investointiohjelman mukaisesti HSY:n omien investointien osalta korostuvat verkostosaneeraukset sekä turvattu juomavesiteemaan liittyvät hankkeet. Tavoitteena on määrätietoisesti nostaa saneerausinvestointien määrää vuositasolla. Verkostosaneerausten investointimäärät ovat noin 50 milj. euroa vuodessa. Uusiutuvaa verkostoa toteutetaan myös johtosiirtojen kautta noin 17 milj. eurolla vuodessa. Verkostohankkeiden osalta merkittävimmät investoinnit kohdistuvat vuosina 2025–2027 esimerkiksi Esplanadin viemäritunneliin, Otaniemen painepiirin vedenjakelun varmistamiseen, Blominmäen itäisen valuma-alueen viemärointiin sekä Järvenperän pääviemärien rakentamiseen.

Jätehuollon aluepalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät strategian mukaisesti vastuullisiin ja kehittyviin palveluihin ja niiden parantamiseen. Lisäksi ne edistävät kiertotalouden keskiössä toimimista. Talousarviovuonna on suunniteltu käynnistettäväksi Vantaan Martinkyläntien uuden Sortti-aseman rakennussuunnittelu niin, että uusi Sortti-asema valmistuu kaavoituksesta ja luvituksesta riippuen vuosien 2027–2028 aikana.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät strategian mukaisesti ympäristövastuuseen, hiilineutraaliuuteen ja kiertotalouteen. Talousarviovuonna toteutetaan Ämmässuon kaasuvoimalan kaasukellon rakennustyöt ja biokaasulaitoksen mädätteen jalostuksen maatalouskäyttöön mahdollistava käsittelylaitos valmistuu.

Rahoitus

Perustamislainoista HSY:n jäsenkunnilta on jäljellä yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2024 lopussa ennusteen mukaan noin 818 milj. euroa, mikäli vuoden 2024 tulo-rahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulo-rahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 391 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 373 milj. eurolla, josta 96 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 911 milj. euroa. Lainamäärän jatkuva

kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta HSY:n taloudelle kasvavien lainakorkojen ja lyhennysten myötä.

Viime vuosien suurten investointien vuoksi HSY:n omavaraisuusaste on heikentynyt, mutta kääntyy nousuun saavuttaen 2027 lopussa tason 29,0 %. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 26,2 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu hidastaa omavaraisuusasteen nousua vuoteen 2026 asti.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa 2025–2027. Vuoden 2025 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 833 henkilötyövuotta.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 liitteen mukaisena,

b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2025 talousarvion puitteissa enintään 161 000 000 euroa,

c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;

-Vesihuollon toimintamenot 115 721 000 euroa,

-Vesihuollon investointimenot (netto) 183 475 000 euroa,

-Jätehuollon toimintamenot 94 557 000 euroa,

-Jätehuollon investointimenot (netto) 20 640 000 euroa.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024

643/02.020.200.2000/2024

Päätösehdotus

Yhtymäkokous

a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 liitteen mukaisena,

b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2025 talousarvion puitteissa enintään 161 000 000 euroa,

c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;

-Vesihuollon toimintamenot 115 721 000 euroa,

-Vesihuollon investointimenot (netto) 183 475 000 euroa,

-Jätehuollon toimintamenot 94 557 000 euroa,

-Jätehuollon investointimenot (netto) 20 640 000 euroa.

Päätös

Liitteet

- Lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-2027

3**Vesihuollon investointiohjelma 2025–2044**

Hallitus 11.10.2024 § 111

Esittelijä Valmistelija	Toimitusjohtaja Tommi Fred Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi
Tausta	<p>HSY:n vesihuollon investointiohjelma on osa vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää vesihuollon kehittämissuunnitelmat, investointistrategian ja investointiohjelman.</p> <p>Vesihuollon investointiohjelma sisältää suunnitellut investoinnit vuosille 2025–2044. Investointiohjelma on laadittu ensimmäistä kertaa 20 vuoden aikajänteelle. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2023–2032.</p> <p>Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet 18.11.2022 hyväksytty HSY:n strategia 2030, vesihuollon investointistrategia 2030 sekä vuoden 2023 aikana päivitetty investointien tarpeiden kartoitukset.</p> <p>Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.</p> <p>HSY:n hallitus käsitteli 31.05.2024 alustavaa vesihuollon investointiohjelmaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 20.09.2024.</p>

Hallituksen pyynnöstä annetut jäsenkaupunkien lausunnot

Vesihuollon investointiohjelma sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Jäsenkunnat ovat lausunnoissaan nostaneet esiin erityisesti raidehankkeiden vaikutusta vesihuollon investointitarpeisiin. Lausunnoissa korostuivat myös kasvava tarve verkostosaneerauksille saneerausvelan hallitsemiseksi ja lisäpanostukset turvattuun juomaveteen liittyen. Uuden velan määrän vähentämistä pidettiin kannatettavana. Tähän liittyy vesihuollon maksujen korottaminen. Maksukorotuksia pidettiin osassa jäsenkuntia suurina, mutta tarpeellisenä toiminnan turvaamiseksi. Kuitenkin myös muita toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi peräänkuulutettiin mm. laskuttamattoman veden määrän vähentäminen. Investointien priorisoinnin ja kohdentamisen tärkeyttä nostettiin niin ikään esiin. Joitakin kannanottoja tehtiin myös yksittäisiin suurempiin investointihankkeisiin liittyen.

Vesihuollon investointiohjelma 2025–2044

Investointiohjelmaraportti on ensimmäistä kertaa rakennettu teemälähtöisesti. Yhdellä hankkeella voi olla useampi teema, joten teemojen yhteydessä raportoitujen investointimäärien yhteissumma on suurempi kuin koko investointiohjelman loppusumma. Teemat kuvaavat hankkeiden vaikuttavuutta eli sitä, millaisiin asioihin hankkeilla vaikutetaan. Investointiohjelman teemat on päivitetty ja niiden määrää on vähennetty edelliseen ohjelmaan nähden. Teemoja on 13 kappaletta. Kukin teema on linkitetty HSY:n strategian mukaisesti päämääriin sen perusteella, mitä strategian osa-alueita teemaan kuuluvat investoinnit edistävät. Teemoille on kirjattu

teemakohtaiset tavoitteet, hanketyypit eli kuvaus siitä, minkälaisia hankkeita kuhunkin teemaan on sisällytetty, kuvattu teemaan kuuluvien investointien tarve, esitetty suoritteet ja kuvattu toimenpiteitä sekä koostettu teemaan liittyvät vaikuttavuusmittarit. Teemakohtaiset investointiohjelman vaikuttavuuksien kuvaukset on esitetty alla.

Omaisuuksien elinkaaren hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan vesihuolto-omaisuuden kunnan ja toimintakyvyn säilyminen. Näin ollen teeman alle on koottu vesihuolto-omaisuuden kuntoperusteiset saneerausinvestoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 1 656 milj. eurolla. Suurin osa hankkeista on verkostojen saneeraushankkeita, joita on yhteensä n. 370 kappaletta. Hankkeilla pystytään vaikuttamaan verkostojen vuotavuuden ja talousvesiverkostossa tapahtuvien putkirikkojen määrään investointikohteissa. Koko ohjelma huomioiden laskennallinen vuotavuuden vähenemä investointikohteissa talousvesiverkoston osalta on n. 70 l/s ja jätevesiverkoston osalta n. 260 l/s. Talousvesiverkoston putkirikkojen laskennallinen vähenemä investointikohteissa on n. 70 kpl/v.

Kasvava kaupunkiseutu

Teemaan on koottu investoinnit, jotka vesihuollon näkökulmasta mahdollistavat pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvun ja alueellisen laajenemisen. Näihin investointeihin kuuluvat mm. verkostojen laajentaminen, johtosiirtohankeet sekä talousvedenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistuksen kapasiteetti-investoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 1 656 milj. eurolla. Investointisummana mitattuna hieman yli 50 % kohdistuu verkostojen laajentamiseen ja johtosiirtoihin. Uusia verkostoja rakennetaan yhteensä lähes 3 000 km, minkä myötä verkostojen piiriin saadaan lähes 347 000 uutta asukasta. Vesihuollon piiriin tuleva kiinteistöjen kerrosala on n. 5,3 miljoonaa k-m². Laitosten kapasiteettia lisätään ohjelmakauden aikana vedenpuhdistuksen osalta n. 165 000 m³ ja jätevedenpuhdistuksen osalta n. 158 000 m³.

Talousvedentuotannon ja vedenjakelun toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan jotakin osaa talousveden tuotanto- ja/tai jakeluketjussa siten, että toiminta on aiempaa varmemmalla tasolla normaali- ja/tai häiriötilanteissa. Näihin investointeihin lukeutuvat esim. varavesijärjestelmään kohdistuvat investoinnit ja uusien runkolinjayhteyksien rakentamishankkeet.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 388 milj. eurolla. Talousveden tuotantokapasiteetti kasvaa ohjelmakauden aikana n. 5 700 m³/h ja ohjelmakauden päätteeksi n. 90 % asukkaista on kahdesta suunnasta varmennetun vedenjakelun piirissä.

Vesistökuorman pienentäminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka tehostavat jätevedenkäsittelyä ja pienentävät sitä kautta Itämereen purettavat jäteveden aiheuttamaa laadullista kuormitusta. Näihin investointeihin kuuluvat mm. ravinteidenpoiston tehostaminen ja haitallisten aineiden poisto.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 384 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana typpipäästöjä pystytään vähentämään investointien avulla n. 50 tn/v ja fosforipäästöjä n. 12 tn/v.

Sekaviemäröinnin eriyttäminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, joissa sekaviemäriverkostoa eriytetään jäte- ja hulevesiviemäriverkostoiksi ylivuotojen, tulvimisen ja Viikinmäen jätevedenpuhdistamon hydraulisen kuorman vähentämiseksi.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 311 milj. eurolla. Investointien avulla ohjelmakauden aikana sekaviemäröidyn alueen pinta-ala pienenee n. 500 hehtaarilla ja eriyttämisen myötä suoraan mereen purettavissa olevan alueen pinta-ala kasvaa n. 300 hehtaarilla.

Ajanmukainen ja turvallinen työympäristö

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka parantavat HSY:n henkilöstön ja muiden HSY:n tiloissa työskentelevien työturvallisuutta ja työskentelyolosuhteita. Investointeihin kuuluu mm. jätevesitunneleiden saneerauksia sekä jätevedenpuhdistamoiden vuosisaneeraukset.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 263 milj. eurolla. Ohjelmaan kuuluu n. 40 työturvallisuutta parantavaa tunnelihanketta.

Toimintaympäristön muutos ja lainsäädännön kiristyminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka tulee toteuttaa joko lainsäädännön kiristymisen tai toimintaympäristön muutoksen myötä. Lainsäädännön kiristymisestä aiheutuvat investoinnit keskittyvät investointiohjelmakaudella jätevedenpuhdistukseen. Toimintaympäristön muutokseen liittyviä investointeja ovat esimerkiksi fyysisen turvallisuuden parantaminen ja uusiin tekniikoihin ja teknologioihin investoiminen.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 258 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana keskeinen investointi on veden etäluentaan siirtyminen, minkä myötä hankitaan n. 85 000 etäluettavaa vesimittaria.

Viemäritulvien ja ylivuotojen hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka vähentävät jätevesi- ja sekaviemäriverkostossa ja jätevedenpumppaamoilla tapahtuvia viemäritulvia ja ylivuotoja esimerkiksi lisäämällä järjestelmän kapasiteettia.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 151 milj. eurolla. Investointiohjelman hankkeiden avulla jäteveden ylivuotoja vähennetään n. 50 000 m³/v. Ylivuotojen vähenemisen myötä saadaan vähennettyä myös lähivesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Fosforikuormituksen osalta vähenemä on n. 50 kg/v ja typpikuormituksen osalta n. 500 kg/v.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka edistävät HSY:n vesihuoltotoiminnan sopeuttamista ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin. Investointeihin

kuuluvat hulevesi-investoinnit sekä tulvavesistä johtuva laajentaminen ja kapasiteetin nosto.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 82 milj. eurolla. Investointien avulla saavutetaan mm. 17 000 m³ viemäri-vesien tasaustilavuutta Helsingin kantakaupungissa.

Vedenjakelun laatuongelmien ratkaiseminen ja paineongelmien hallinta

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan vedenlaatua ja/tai ratkaistaan vedenjakelun painetaso-ongelmia. Investointeihin kuuluu mm. ongelma-alueiden aluesaneeraushankkeita sekä painepiireihin kohdistettavia muutoksia.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 67 milj. eurolla. Ohjelmassa on 12 hanketta, joilla ratkaistaan paikallisia vedenjakeluverkoston paineongelmia sekä 20 hanketta, joilla vaikutetaan vedenlaadun paranemiseen.

Jätevedenpuhdistuksen ja viemäroinnin toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla parannetaan jätevedenpuhdistusta ja/tai viemärointiä siten, että toiminta on aiempaa varmemmalla tasolla normaali- ja/tai häiriötilanteissa. Näihin investointeihin lukeutuvat esim. paineviemäreiden kahdennukset sekä jätevedenpuhdistamoilla esimerkiksi poikkeuksellisen virtaaman tilanteissa toimintavarmuutta parantavat investoinnit.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 55 milj. eurolla.

Tuottavuuden parantaminen

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla voidaan säästää merkittävästi käyttömenoja.

Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 58 milj. eurolla. Ohjelmakauden aikana keskeiset investoinnit ovat Ilmala 1 ja Ilmala 2 tornien toimistotilojen saneeraukset.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja energiatehokkuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, jotka osaltaan hillitsevät ilmastonmuutoksen etenemistä esimerkiksi vähentämällä toiminnasta aiheutuvia suoria päästöjä, kasvattamalla energiatehokkuutta ja investoimalla uusiutuviin energiaratkaisuihin.

Teeman tavoitteita edistäviä merkittäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 33 milj. eurolla. Investointiohjelmakauden aikana laskennallinen energiansäästö on noin 2 200 MWh/v ja laskennallinen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä on noin 4 000 tonnia CO₂-ekv./v.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2025–2044

Suunnitelmakauden kokonaisinvestoinnit, joihin rahoituksessa varaudutaan, ovat nykyrahassa 3 732 milj. euroa. Vuotuinen keskimääräinen investointitaso on n. 6,5 % suurempi kuin edellisen ohjelman (2023–2032) aikana. Edelliseen investointiohjelmaan verrattuna suurimmat lisäykset kohdistuvat jätevedenpuhdistukseen.

Investointitason pienestä kasvusta huolimatta ohjelman työstövaiheessa jouduttiin priorisoimaan hankkeita. Tämä johti useiden hankkeiden siirtämiseen, joista yhtenä keskeisenä voidaan mainita fosforipäästöjen vähentämisen strategiatavoitteeseen linkittyvä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon jälkikäsitteilyn toteuttaminen, joka siirtyi 2030-

luvulle. Näin ollen myös strategiatavoitteen saavuttaminen siirtyy myös 2030-luvulle.

Vuosittaiset suunnitellut investoinnit ovat yhteensä:

Vuosi	Yhteensä (Me)	Edellinen investointiohjelma (Me)
2025	184	174
2026	190	175
2027	177	174
2028	170	174
2029	187	174
2030	208	174
2031	197	174
2032	206	172
2033	197	-
2034	197	-
2035	192	-
2036	198	-
2037	199	-
2038	184	-
2039	166	-
2040	169	-
2041	184	-
2042	189	-
2043	179	-
2044	158	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) investointiosuuden valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsauksin sekä sisäisellä ajantasaisella raportoinnilla.

Investointiohjelmaehdotus 2025–2044 on esitetty investointiohjelman raportissa korikohtaisesti liitteessä.

Talousmalli

Vesihuollon investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointi- ja rahoitustarvetta tarkasteltu pitkällä aikavälillä vesihuollon talouden kestävyuden näkökulmasta. Pitkän ajan investointitarpeiden ja talouden samanaikaisella tarkastelulla on päädytty investointitasoon, jossa systemaattisin maksukorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan palvelutaso ja kehittäminen ilman, että HSY:n taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi.

Talousmallinnuksessa on arvioitu vesihuollon investointi- ja rahoitustarvetta sekä toiminnan volyymin kehittymistä 20 vuoden aikajänteellä 2025–2044. Mallinnuksen taloudellisena lähtökohtana on käytetty viimeisintä 2023 tilinpäätöstä. Lähtötietoina investointiohjelmassa on käytetty seuraavia parametreja: vuosi-inflaatio keskimäärin 2 %, ulkopuolisen rahoituksen korkotaso keskimäärin 3 %, jäsenkuntalainojen keskimääräinen korkotaso 5,3 %.

Vesihuollon maksujen osalta mallinnuksessa on käytetty seuraavia parametreja, jotka sisältävät myös inflaation:

Käyttömaksujen osalta 2024–2025 vuosimuutos on 8 % ja vuosina 2026–2027 vuosimuutos on 5 %. Vuodesta 2028 alkaen 2 % vuodessa. Perusmaksujen osalta vuosina 2024–2026 vuosimuutoksena on 13 %, vuonna 2027 vuosimuutos on 9 % ja vuosina 2028–2029 7 % vuodessa, aikavälillä 2030–2042 vuosimuutos on 5%. Liittymismaksujen osalta 2024 on budjetin mukainen ja vuosina 2025–2026 korotustarve on 25 % vuodessa ja 2027 alkaen 2 % vuositasolla. Muiden myyntituottojen osalta 2024–2026 taso on 3 % vuodessa ja vuodesta 2027 alkaen 2 % vuodessa.

Vesihuoltolain 18 § 1 mom. mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Talousmallitarkastelun perusteella edellä mainituin maksukorotuksin on mahdollista turvata toiminnan ja investointien rahoitus ja taittaa velkaantuminen strategisen tavoitteen mukaisesti.

Asukasmäärän ennustetaan kasvavan pitkällä aikavälillä MAL-väestöennusteen mukaisesti. Väestön kasvuksi lähivuosille 2025–2027 on arvioitu 1,1 % vuodessa ja 2028 alkaen vuosikasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin. Veden ominaiskulutuksen pienenemisen odotetaan kompensoivan osittain käyttäjämäärän kasvua ja laskutetun veden määrän odotetaan tasaantuvan vuodesta 2028 alkaen. Käyttömenoissa on oletettu volyymimuutosten lisäksi yleisen kustannustason muutoksen mukainen kasvu.

Vesihuollon velkaantuminen tulee taittumaan strategian mukaisesti strategiakauden aikana ennen vuotta 2030. Lisävelkaantuminen saadaan pysähtymään 2027–2028 taitteessa. Tämän jälkeen velkaantuminen kääntyy hiljalleen laskuun. Vesihuollon omavaraisuusasteen ennustetaan laskevan nykytasosta (23,1 % vuoden 2023 tilinpäätöksessä) edelleen vuoteen 2025 asti ja alkavan sen jälkeen hiljalleen nousta. Talousmallissa investointiohjelman 2025–2044 mukaisiin investointeihin on laskettu mukaan inflaatio.

Vesihuollon 20 vuoden investointiohjelman investointitaso 2025–2044 on keskimäärin n.186 milj. euroa vuodessa. Yksittäisten investointien ajoitukseen sisältyy kuitenkin pitkästä 20 vuoden aikajaksosta johtuen epävarmuutta.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen vesihuollon investointiohjelman 2025–2044.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
582/10.107.10701/2024

Päätösehdotus Yhtymäkokous hyväksyy liitteen mukaisen vesihuollon investointiohjelman 2025–2044.

Päätös

Liitteet

- Vesihuollon investointiohjelma 2025-2044

4

Jätehuollon investointiohjelma 2025-2044

Hallitus 11.10.2024 § 112

Esittelijä	Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat	Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo, Rakennuttamispäällikkö Juha Lipsanen, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi
Tausta	<p>HSY:n jätehuollon investointiohjelma on osa jätehuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää jätehuollon investointistrategian ja jätehuollon investointiohjelman. Jätehuollon investointiohjelma sisältää jätehuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2025–2044. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2023–2032. Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet HSY:n strategia 2030 ja jätehuollon investointistrategia 2030, sekä vuosina 2023–2024 päivitetty investointien tarvekartoitukset. Jätehuollon investointiohjelma on laadittu ensimmäistä kertaa 20-vuodelle, kun taas edellinen investointiohjelma oli laadittu 10-vuodelle ja HSY:n strategia sekä investointistrategia vuoteen 2030 saakka. Investointien 20 vuoden suunnittelujakso ulottuu siten strategista suunnittelujaksoa pidemmälle, joten investointeja on esitetty 10-vuoden strategista suunnittelujaksoa enemmän. Kustannuksia on investointiohjelmassa tarkasteltu aiempien vuosien tapaan investointikorien kautta, joissa jätehuollon investoinnit on jaettu kolmeen pääkokonaisuuteen ja 15 koriin. Pääkokonaisuudet ovat aluepalvelulähtöiset investoinnit, käsittelypalvelulähtöiset investoinnit ja muut investoinnit. Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit on jaettu lisäksi kahteen alakokonaisuuteen, jotka ovat ympäristövaikutusten hallinta sekä alueiden ja toimintojen kehittäminen. Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.</p>

Hallituksen pyynnöstä annetut jäsenkaupunkien lausunnot

HSY:n hallitus käsitteli 14.6.2024 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2025–2027 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupunkien lausunnot pohjaksi suunnitelman jatkovalmistelulle. Lausunnot saatiin kaikilta jäsenkaupungeilta. Kokouksessaan 20.9.2024 hallitus päätti merkitä tiedoksi yhteenvedon jäsenkaupunkien lausunnoista. Jäsenkaupungit ovat lausunnoissaan kiinnittäneet huomiota talouden tasapainottamiseen, johon vaikuttavat HSY:n kokea investointitaso ja siitä johtuva velkaantuminen. Näihin liittyen nähtiin tärkeänä tuottavuuden ja kustannusten hallinnan parantaminen. Lisäksi toiminnan jatkuvuuden varmistamista korostettiin, johon liittyen turvallisuusinvestointeja pidettiin toimintavarmuuden ja asukkaiden turvallisuuden varmistamiseksi välttämättöminä. Lausunnoissa painotettiin ympäristön huomioon ottamista ja yhteistyötä. HSY:n tulee lausuntojen mukaan jatkaa jätehuollon kehittämistä, kiertotalouden edistämistä ja jätteiden kierrätysasteiden nostamiseen tähtäviä toimia. Kaupungit tukevat myös ilmastotavoitteita,

hiilineutraalisuuden saavuttamista ja toiminnan vastuullisuuden lisäämistä. Yhtenä mahdollisuutena nähtiin jätteiden sivuvirtojen hyödyntämisen kehittäminen pääkaupunkiseudulla yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Jätehuollon investointiohjelma on laadittu huomioiden asetetut kierrätysteen nostamistavoite ja ilmasto- sekä ympäristötavoitteet. Investointihankkeet on investointiohjelmassa priorisoitu näiden tavoitteiden mukaisesti. Investointiohjelmassa panostetaan alkuvuosina vahvasti tuottavuuden parantamiseen toteuttamalla mädäte maatalouteen hanke ja Ämmässuon kaasukellohanke, joilla tehostetaan biojätteen ja biokaasun hyödyntämistä. Sortti-asematoiminnalla varmistetaan laadukkaiden jätehuoltopalveluiden saanti niin kotitalouksille kuin yrityksillekin. Sortti-asemaverkkoa luodaan yhteistyössä kaupunkien kanssa. Vantaan Matinkyläntielle on aloitettu kaavatyö uusimman Sortti-aseman toteuttamiseksi ja Espoosta haetaan tonttia seuraavalle Sortti-asemalle. Kotitalousjätteen kierrätysasteen nostamiseen panostetaan erityisesti biojätteen lajittelumahdollisuuksia parantamalla. Biojätteen käsittelyssä investointeja suunnataan vahvasti ravinteiden talteenoton ja materiaali- sekä energiatehokkuuden parantamista koskeviin hankkeisiin. Jätehuollon toimialan tuottavuuden ja omavaisuusasteen arvioidaan nousevan ohjelmakaudella vahvasti. Lausunnoilla olleeseen jätehuollon investointiohjelmaan ei siten ollut tarvetta tehdä saatujen lausuntojen pohjalta muutoksia.

Jätehuollon investointiohjelma 2025–2044 ja sen vaikuttavuus

Jätehuollon investointiohjelma on ensimmäistä kertaa rakennettu teemalähtöisesti. Teemat kuvaavat hankkeiden vaikuttavuutta eli sitä, millaisiin asioihin hankkeilla vaikutetaan. Jätehuollon osalta teemoja on valittu kaksi: Ympäristövastuu ja toimintavarmuus sekä kehittyvä ja palveleva jätehuolto. Jätehuollon osalta useat strategiset päämäärät ja painopisteet koskevat samoja investointihankkeita, joten päämäärät ja painopisteet on sovitettu kahteen keskeiseen teemaan. Teemoille on kirjattu teemakohtaiset tavoitteet, kuvattu keskeiset suunnitelmakauden hankkeet ja teemaan kuuluvien investointien tarve, esitetty suoritteet ja kuvattu toimenpiteitä sekä koostettu vaikuttavuusmittarit. Lisäksi investointiohjelmassa on kuvattu teemoja 1 ja 2 sisältävä hankekokonaisuus, koska merkittävä osa hankkeista sisältää teemojen 1 ja 2 päämääriä. Investointiohjelman kokonaissumma vuosille 2025–2044 on yhteensä 298,7 milj. euroa. Investointiohjelmaa on kuvattu teemakohtaisesti lyhyemmin alla.

Ympäristövastuu ja toimintavarmuus

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan jätehuollon toimintavarmuus ja lupaehtojen täyttyminen, omaisuuden elinkaaren ja ilmastonmuutoksen hallinta sekä energiatehokkuustavoitteet. Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 165 milj. eurolla. Lisäksi molempia pääteemoja 1 ja 2 sisältävistä hankkeista, joita on yhteensä 74 milj. euroa investoinneista, osa sijoittuu tämän teeman alle. Nämä ovat lähinnä käsittelypalvelulähtöisiä investointihankkeita, jotka kohdistuvat Ämmässuon ekoteollisuuskeskukseen.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu toteuttavaksi Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen kaatopaikkojen kaasunkeräys- ja vesienhallintajärjestelmien sekä kaatopaikkojen pintarakenteiden viimeistelyinvestoinnit, biojätteen käsittelyn edellyttämät investoinnit ja HSY:n vastuulla olevien jätevoimalan kuonan ja tuhkan käsittelyn ja

loppusijoituksen vaatimat investoinnit. Lisäksi toteutetaan tarvittavat infran kehittämisen ja ylläpidon investoinnit, käsittelypalveluiden koneiden ja laitteiden hankinnat, energia- ja materiaalitehokkuusinvestoinnit ja ICT investoinnit. Nämä investoinnit perustuvat ekoteollisuuskeskuksen ja kaatopaikan ympäristöpäästöjen hallintaan, varmistettuun omaan energiantuotantoon, omaisuuden elinkaaren hallintaan ja ympäristölupaehdojen noudattamiseen.

Suunnitelmakauden alussa toteutetaan ekoteollisuuskeskuksen kaatopaikkakaasun lyhytaikaiseen varastointiin tarkoitetun kaasukellon investointi, jonka on arvioitu valmistuvan vuosien 2025–2026 aikana. Lisäksi kaasun hyödyntämiseen on tarpeen hankkia uudet kaasumootorit, joiden hankinta on ajankohtaista vuosien 2030–2031 aikana. Kaatopaikoilla ja kenttäalueilla muodostuu merkittävästi hulevesiä, jotka tulee johtaa jätevedenpuhdistamolle. Näiden likaantuneiden vesien johtamista varten on suunniteltu toteuttavaksi jätevesiviemäri- ja allasinvestointeja, joista lähinnä on vuodelle 2030 sijoittuva Ämmässuolta Blominmäen puhdistamolle toteutettava jätevesiviemäri. Jätehuollon investointi viemäriin koskee Ämmässuon kiinteistölle sijoittuvaa osuutta. Lisäksi on suunniteltu toteutettavan kaatopaikan suotoveden kierrätysvesijärjestelmiä, joilla varmistetaan kaatopaikan kaasuntuotanto ja pyritään siten lyhentämään jälkihoitoaikaa. Suunnitelmakaudella myös viimeistellään ja ylläpidetään kaatopaikkojen pintarakenteita ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Ympäristövastuun ja toimintavarmuuden teeman mittavimmat investointitarpeet kohdistuvat biojätteen käsittelyyn ja hyödyntämiseen. Suunnitelmakauden alussa valmistuu mädätteen jalostus maatalouskäyttöön hanke. Lisäksi suunnitelmakauden alussa saneerataan kompostointilaitoksen tunneleita, jotka ovat tulossa käyttöikänsä päähän. Vuosien 2028–2029 aikana on suunniteltu toteuttavaksi biojätteen mädätyskapasiteetin nostamista varten yhden mädätysreaktorin hankinta, jolla myös parannetaan biojätteen mädätyksen toimintavarmuutta. Suunnitelmakauden lopun hankkeet puolestaan sisältävät biojätteen käsittelyn innovatiivisia investointivaroja ja varautumista biojätteen käsittelyn toimintavarmuuden ylläpitämiseen.

Jätevoimalan kuonan ja tuhkan käsittelyn ja loppusijoituksen sekä hyödyntämisen investointina toteutetaan suunnitelmakauden alussa tuhkasolun T2 käyttöönottoon ja käytöstä poistettavan solun T1 sulkemiseen liittyvät investoinnit. Suunnitelmakaudella on myös varauduttu vuosien 2034–2035 aikana uuden tuhkasolun T3 toteutukseen. Lisäksi on varauduttu kehittämään uusia tuhkan käsittelymenetelmiä, joilla voidaan tulevaisuudessa korvata tuhkan loppusijoitus.

Suunnitelmakaudella toteutetaan infran kehittämisen ja ylläpidon sekä käsittelypalveluiden koneiden, laitteiden ja järjestelmien edellyttämät vuosittaiset investoinnit. Nämä investoinnit kohdistuvat lähinnä kenttiin, rakennuksiin, verkostoinfraan, automaatiojärjestelmiin ja käsittelypalveluiden konekalustoon.

Energia- ja materiaalitehokkuusinvestoinnit on suunnattu kohdistumaan Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen energiatehokkuuden ylläpitämiseen ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Suunnitelmakauden alkupuolella on varauduttu investoimaan pienimuotoisesti lämpöakkuun ja suunnitelmakauden loppupuolella Ämmässuon oman energiantuotannon edelleen vähentyessä korvaaviin uusiin energiatuotantomuotoihin. Ämmässuon omia valmiita sähkön- ja lämmönsiirtoverkkoja on siten mahdollista hyödyntää koko suunnitelmakauden ajan tehokkaasti alueen energiansiirrossa. Jätteen laitospäätöksiin ei investoida.

investointiohjelmassa ole investointien osalta varauduttu, sillä käsittely on suunniteltu tarvittaessa hankittavaksi ensisijaisesti palveluna.

Jätehuollon vuosittaiset operatiivisten tietojärjestelmien investoinnit ovat jätehuollon kokonaisinvestointeihin verrattuina jokseenkin vähäisiä. Näillä järjestelmäinvestoineilla varmistetaan jätteiden kuljetuksen ja käsittelyn toimintavarmuus.

Kehittyvä ja palveleva jätehuolto

Teemaan kuuluvat investoinnit, joiden avulla varmistetaan tasapuoliset palvelut kaikille alueen asukkaille huomioiden toimintaympäristön muutokset ja vaatimusten kiristyminen sekä turvaten samalla ajanmukainen ja turvallinen työympäristö. Teeman aihepiiriin sisältyvät myös kiertotalouden edistäminen ja mahdollistaminen huomioiden samalla tuottavuuden parantaminen. Teeman tavoitteita edistäviä investointihankkeita tehdään ohjelmakaudella yhteensä n. 60 milj. eurolla. Lisäksi teemojen 1 ja 2 yhteensä 74 milj. euroa investoinneista osa sijoittuu myös tämän teeman alle.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu laajennettavaksi Sortti- asemaverkostoa, toteuttamalla nykyisten Sortti-asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen saneeraustyöt ja näiden kalustohankinnat, tekemällä jätteen kuljetuksen astiahankinnat ja keräysvälineiden varastointi- ja huoltotilojen investoinnit, jätehuollon maanhankinnat ja Seutulan kiertotalousalueen kehittämisen vaatimat investoinnit. Investoinnit perustuvat tasapuolisesti saavutettavan jätehuollon, asianmukaisen palveluverkoston ja jäteastioiden tarjoamiseen asiakkaille. Lisäksi investoinneilla turvataan omaisuuden elinkaaren hallinta ja varmistetaan turvallinen työympäristö.

Ohjelmakauden aikana on suunniteltu toteuttavaksi kolme uutta Sortti- asemaa, joista Vantaan Martinkyläntien Sortti-aseman on suunniteltu valmistuvan ensimmäisenä vuosien 2026-2028 aikana. Espoon Sortti- asemaverkkoa on suunniteltu täydennettäväksi niin, että uusi Sortti- asema valmistuu vuoden 2032 aikana. Lisäksi on varauduttu kolmanteen uuteen Sortti- asemaan suunnitelmakauden lopussa niin, että asema valmistuu vuoden 2042 aikana. Sortti- asemaverkostoa on myös suunniteltu täydennettäväksi suunnitelmakaudella 2–3:lla uudella Sortti-pienasemalla. Nykyisen käytössä olevan palveluverkon toiminta ja palvelukyky varmistetaan toteuttamalla lisäksi nykyisten käytössä olevien Sortti- asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen saneeraustyöt ja ylläpitoinvestoinnit sekä vuosittaiset jätteiden vastaanottopisteiden kalustohankinnat. Jätehuollon maanhankintoihin on varauduttu suunnitelmakaudella lähinnä uusien Sortti-asemien tonttien osalta, joista ensivaiheen tarve kohdistuu Vantaan uuden Sortti-aseman tontin hankintaan.

Jätteen kuljetuksen ohjelmakauden investoinnit kohdistuvat lähinnä jäteastioihin ja niiden käsittelyyn ja huoltoon tarkoitettujen huoltohallien ja - kenttien hankintaan. Jäteastioita hankitaan vuosittain koko suunnitelmakauden ajan. Jätteenkuljetuksen investointina on suunniteltu vuosien 2025–2027 aikana toteutettavaksi Seutulan astiahallin laajennus. Lisäksi on vuosien 2036–2039 aikana varauduttu investoimaan kiinteistöjen jäteastioiden instrumentointi- ja tunnistusjärjestelmiin.

Investointiohjelmassa on lisäksi varauduttu Seutulan alueen kehittämiseen kiertotalouden tarpeisiin. HSY omistaa Seutulassa laajan kiinteistön, joka sijoittuu sekä Vantaan että Tuusulan alueelle. Tuusulan kunta on kaavoittamassa alueelleen kiertotalouskorttelin sallivaa kaavaa, ja Uudenmaan liitto on hahmotellut Seutulan alueelle kiertotalouslaaksoa, joten alue on mahdollista hyödyntää kiertotalouden tarpeisiin.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2025–2044

Suunnitelmakauden 2025–2044 kokonaisinvestoinnit ovat n. 298,7 milj. euroa (edellinen 129,7 milj. euroa). Investointiohjelma on nyt laadittu edellisestä investointiohjelmasta poiketen 20 vuoden ajalle. Kahdellekymmenelle vuodelle suhteutettuna investointitaso on lisääntynyt n. 15 %. Edelliseen investointiohjelmaan verrattuna investointien muutokset kohdistuvat lähivuosille ja niitä lisäävät lähinnä Mädate maatalouteen hanke ja Ämmäsuon kaasukellohanke, joiden arvioidaan kuitenkin olevan investointeina käyttökustannuksia pienentäviä, joten niillä on hyväksyttävät takaisinmaksuajat.

Kaikkia pitkän suunnitelmakauden loppupuolen investointitarpeita ei kuitenkaan ole mahdollista hahmottaa ja kohdentaa investointiohjelmaan. Tämän vuoksi ohjelmakauden loppupuolen investointien kohdalla on tehty varauksia, jolla kokonaisinvestointitaso on saatu esimerkiksi palvelukyvykkyyden ja ylläpitosaneerausten osalta omaisuuden ja arvioidun toiminnan laajuuden vaatimalle tasolle.

Vuosille 2025–2044 suunnitellut vuosittaiset investoinnit

Vuosi	Yhteensä (Me)	Edellinen investointiohjelma (Me)
2023	-	23,7
2024	-	27,9
2025	20,9	15,2
2026	16,4	10,4
2027	18,6	12,9
2028	19,2	11,0
2029	12,2	11,6
2030	12,4	9,0
2031	11,6	9,2
2032	14,3	7,8
2033	13,2	-
2034	14,1	-
2035	15,8	-
2036	15,5	-
2037	15,0	-
2038	13,9	-
2039	12,6	-
2040	12,8	-
2041	14,8	-
2042	15,9	-
2043	15,2	-
2044	14,1	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan tarvittavat hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsausten ja sisäisen raportoinnin yhteydessä. Investointiohjelmaehdotus 2025–2044 on esitetty investointikorikohtaisesti liitteessä.

Taloussmalli

Investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu jätehuollon talouden näkökulmasta. Investointiohjelmalla on tarkasteltu ja säädetty valmistelussa määrällisesti ja ajallisesti niin, että on päästy talouden kannalta kestäväan tasoon. Suunnittelukauden alkupuoliskolla investointitarve on suuri, mikä lisää tarvetta kasvattaa tulorahoitusta alkuvuosina reaalisilla taksakorotuksilla. Kauden jälkipuoliskolla investointitaso laskee, jolloin taksan korotukset ovat maltillisempia.

Talousmallinnuksessa on arvioitu jätehuollon investointi- ja rahoitustarvetta sekä toiminnan volyymin kehittymistä 20 vuoden aikajänteellä 2025–2044. Mallinnuksen taloudellisena lähtökohtana on käytetty viimeisintä 2023 tilinpäätöstä. Lähtötietoina investointiohjelmassa on käytetty seuraavia parametreja: vuosi-inflaatio keskimäärin 2 %, ulkopuolisen rahoituksen korkotaso keskimäärin 3 % ja jäsenkuntalainojen keskimääräinen korkotaso 5,3 %.

Talousmallinnuksessa on arvioitu toiminnan volyymin kehittyminen ja siihen perustuen tulojen ja käyttömenojen ennusteet. Suoritevolyymin muutosennuste perustuu pääosin toiminta-alueen asukasluvun arvioituun kehitykseen ja toimintaympäristön, kuten lainsäädännön muutoksiin. Asukasmäärän ennustetaan kasvavan pitkällä aikavälillä MAL-väestöennusteen mukaisesti. Väestön kasvuksi lähivuosille 2025–2027 on arvioitu 1,1 % vuodessa ja 2028 alkaen vuosikasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin.

Jätehuollon 20 vuoden investointiohjelman investointitaso 2025–2044 on keskimäärin noin 15 milj. euroa vuodessa painottuen jakson alkupäähän. Yksittäisten investointien ajoitukseen sisältyy kuitenkin pitkän 20 vuoden aikajakson takia epävarmuutta.

Kuljetusmaksujen osalta on käytetty parametrina vuosille 2025–2026 kutakin vuotta kohti 6 % ja vuodesta 2027 alkaen 2 % inflaation mukaisena muutoksena. Muiden maksujen ja kustannusten osalta on oletuksena käytetty 2 %:n inflaatiota. Mallinnuksen perusteella nettovelkaantuminen saadaan taittumaan strategisen tavoitteen mukaisesti strategiakaudesta vuoden 2026 aikana. Jätehuollon velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut merkittävästi. Tulorahoitusta kasvattamalla pystytään omavaraisuus säilyttämään suurista investointimenoista huolimatta. Kauden loppupuoliskolla omavaraisuus alkaa nopeasti kohota edellyttäen, että investointitaso putoaa ohjelman mukaisesti.

Jätehuoltotoiminnan talousmalli on esitetty liitteessä.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi jätehuollon investointiohjelman 2025–2044.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
581/06.060.600.6007/2024

Päätösehdotus Yhtymäkokous hyväksyy liitteen mukaisen jätehuollon investointiohjelman 2025-2044.

Päätös

Liitteet

- Jätehuollon investointiohjelma 2025-2044

5 Jätehuollon vuoden 2024 talousarvion muuttaminen

Hallitus 11.10.2024 § 113

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

Jätehuollon sidotun määrärahan toimintamenot ennustetaan ylittävän talousarvion 5 580 000 eurolla. Ylitys johtuu pääosin kuljetuspalveluiden suoritteiden kasvusta. Sekajätetyhjennysten määrän arvioidaan kasvavan talousarviosta noin 3,7 %, biojätetyhjennysten 9,5 % ja pakkausjätteiden tyhjennysten 4,2 % talousarviosta. Muissa toiminnoissa ennakoitua säästöt eivät riitä kompensoimaan kuljetuspalveluiden ylitystä. Ennakoitua suuremmat suorittemäärät lisäävät myös tuottoja siten, että ennusteessa jätehuollon toimintatuotot ylittävät talousarvion 5 028 000 eurolla.

Investoinneissa ylitykseksi arvioidaan 500 000 euroa. Ylitys johtuu Mädate maatalouteen -hankeen rakennusurakoiden arvioitua nopeammasta etenemisestä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle jätehuollon vuoden 2024 toimintamenojen sidotun määrärahan korottamista 5 580 000 eurolla 92 688 000 euroon ja investointimäärärahan korotusta 500 000 eurolla 22 375 000 euroon.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
965/00.01.013.0132/2024

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää korottaa jätehuollon vuoden 2024 toimintamenojen sidotun määrärahan 5 580 000 eurolla 92 688 000 euroon ja investointimäärärahaa 500 000 eurolla 22 375 000 euroon.

Päätös

6 HSY:n poistosuunnitelman päivittäminen

Hallitus 11.10.2024 § 114

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

HSY:n voimassa oleva poistosuunnitelma on laadittu HSY:n perustamisen yhteydessä, jolloin Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan vesilaitosten sekä YTV:ltä siirtyneiden jätehuollon käyttöomaisuudet yhdistettiin ja laadittiin yhtymän ensimmäinen käyttöomaisuuskirjanpito.

Poistosuunnitelma laadittiin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen (7.10.2008) mukaisesti, mutta hyödyntäen siirtyvälle ja uudelle omaisuudelle toisistaan poikkeavia siirtymäaikoja. Yhtymäkokous hyväksyi poistosuunnitelman 7.1.2010.

HSY:n ehdotus uudeksi poistosuunnitelmaksi perustuu Työ- ja elinkeinoministeriön Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston (KILA) Yleisohjeeseen kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden pysyvien vastaavien kirjaamisesta (KILA 2023). KILA:n antaa kirjanpitolain säännösten soveltamisohjeet. Ehdotus HSY:n poistosuunnitelmaksi on liitteenä. Käytettävät poistoajat on esitetty hyödykeryhmittäin poistosuunnitelman liitteenä olevassa taulukossa.

Poistoilla tarkoitetaan pitkäaikaisten omaisuserien (kuten koneet, laitteet ja rakennukset) hankintamenojen jakottamista useammalle tilikaudelle, jotta omaisuserien kustannukset jakautuvat niiden taloudellisille käyttöajoille. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään poistosuunnitelman mukaisesti tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoilla on tulosvaikutus, mutta poistot eivät vaikuta kassavirtaan.

HSY:n perussopimuksen mukaan yhtymäkokous hyväksyy suunnitelmapoistojen laskentaperusteet, joka on kokonaisvaltainen kuvaus poistojen käsittelystä kuntayhtymässä.

Poistosuunnitelman muuttaminen vaikuttaa HSY:n tulokseen merkittävästi. Vuotuisen poistotason on arvioitu nousevan kuluvalle strategiakaudella vuosina 2025–2030 keskimäärin noin 30 milj. euroa.

Vaikutuksiltaan merkittävimmät muutokset käyttöomaisuuden poistoajoissa liittyvät maa- ja vesirakenteisiin, rakennuksiin sekä johtoverkostoihin ja -laitteisiin.

Maa- ja vesirakenteiden osalta teknisten tunneleiden ja luolien, tekoallas- ja säännöstelyrakenteiden sekä kaatopaikkojen osalta sovelletaan jatkossa 30 vuoden poistoaikaa sekä muiden maa- ja vesirakenteiden osalta jatkossa 15 vuoden poistoaikaa.

Muutos nykyiseen lyhentää poistoajoja 5–20 vuotta. Rakennuksissa hallinto- ja laitosrakennusten sekä tehdas- ja tuotantorakennusten osalta poistoaikaa lyhennetään 30 vuodesta 20 vuoteen.

Lisäksi aineettomien hyödykkeiden osalta muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaika lyhennetään 20 vuodesta 5 vuoteen.

Poistosuunnitelman toteuttaminen vaatii kirjanpitojärjestelmään teknisiä muutoksia, jotka on onnistuneesti toteutettava ennen kuin poistosuunnitelmaa voidaan muuttaa.

Päätösehdotus (TF)	Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy HSY:n poistosuunnitelman liitteen mukaisena. Poistosuunnitelma tulee voimaan vuoden 2025 tilikauden alusta, edellyttäen että ohjelmistotekniset valmiudet ovat siihen olemassa, muussa tapauksessa vuoden 2026 alusta.
Päätös	Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
937/00.01.013.0132/2024

Päätösehdotus Yhtymäkokous hyväksyy HSY:n poistosuunnitelman liitteen mukaisena.

Päätös

Liitteet

- HSY:n poistosuunnitelma

7

Länsi-Helsingin raitiotien hankesuunnitelma

Hallitus 14.06.2024 § 69

Esittelijä
ValmistelijatToimitusjohtaja Tommi Fred
Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 050 320 3909
Vesihuollon investoinnit -osaston johtaja Jarno Köykkä, puh. 040 044 2753**Hankkeen tausta ja toteutustarve**

Länsi-Helsingin raitiotiehankkeessa rakennetaan uutta pikaraitiotiekiskoa 10,5 km sekä kaupunkiraitiotietä 3,2 km. Hankkeen lopputuloksena liikennöinnin voi aloittaa uusi raitiotielinja Erottajan Kolmikulmalta Meilahden, Huopalahdentien, Vihdintien ja Kaupintien kautta Kaaren kauppakeskukselle. Uudella kaupunkiraitiotiellä saavutetaan uusi rataväli osalle raitiotielinjoista, jolla luodaan uudelle raitiotielinjalle paremmat liikenneolosuhteet Mannerheimintiellä. Hankkeessa luodaan puitteet Huopalahdentien ja Vihdintien bulevardikaduille, Niemenmäen länsipuolen, Munkkivuoren ostoskeskuksen, Haagan ympyrän ja Länsi-Haagan täydennysrakentamiselle. Uusia asuntoja on reitin varrelle kaavailtu 14 000 helsinkiläiselle ja tiloja 6 000 työpaikalle.

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 9.1.2024 hyväksyä 10.11.2023 päivätyn Länsi-Helsingin raitioteiden hankesuunnitelman hankkeen toteutuksen ohjeena noudatettavaksi äänin 7-6. Kaupunkiliikenne Oy tekee investointipäätöksen Helsingin kaupungin hyväksymän toteutus päätöksen ja hankesuunnitelman päätöksenteon mukaisesti Länsi-Helsingin raitiotiet -hankkeesta viimeistään syksyn 2024 aikana.

Länsi-Helsingin raitiotien arvioitu kustannus on hankesuunnitelman mukaan noin 310 milj. euroa, josta valtion MAL-rahoitusta on luvattu 105 milj. euroa. MAL-rahoitus ei koske HSY:n osuutta.

Länsi-Helsingin raitiotiehankkeeseen sisällytetään linjan varrella olevia muita maanrakennus-, kadunrakennus- ja kunnallisteknisiä töitä. Nämä rakennustyöt liittyvät ympäröivän maankäytön kehittämiseen ja alueiden kunnallistekniikan parantamiseen. Osa hankkeeseen liitetyistä katuosuuksista saattaa rajautua jatkotarkastelussa ja näille on esitetty omat kustannusarviot.

Hanke aiheuttaa merkittäviä ja mittavia vesihuollon johtosiirtoja ja lisäksi samalla toteutetaan muita HSY:n verkostojen kannalta tarpeellisia vesihuollon saneeraus- ja investointitöitä urakka-alueella. Alueella tullaan todennäköisesti toteuttamaan työn aikana vesihuollon tilapäisjärjestelyjä vesihuoltopalvelujen turvaamiseksi.

Vesihuollon suunnitelmat ja toteutus

Huopalahdentiellä ja Vihdintiellä on toteutettu kaupungin hankesuunnitelmaa tukemaan KTYS-suunnittelua, johon on sisältynyt

vesihuollon saneeraus- ja johtosiirtosuunnittelu. Länsi-Helsingin raitiotiehanke reitillä sijaitsee laajasti saneerattavaa verkostoa, pakollista kaavoituksen mukaisesta laajennuksesta johtuvaa vesihuoltoverkoston rakentamista sekä myös hankkeesta aiheutuvaa johtosiirtoa. Hankkeen yhteydessä laaditaan vesihuollon tarkemmat suunnitelmat, joiden pohjana käytetään HSY:n laatimia esisuunnitelmia sekä em. KTYS-suunnitelmia. Jatkosuunnitelmat laaditaan HSY:n ohjauksessa ja hyväksyminä.

Länsi-Helsingin raitiotie toteutetaan allianssimallilla. Allianssimallia on täydennetty nk. ohjelma-allianssimallilla, missä Länsi-Helsingin raitiotien kahden allianssin suunnittelu- ja rakentamisosapuolilla on mahdollisuudet päästä allianssikumppaniksi ilman erillistä hankintavaihetta Länsisataman pikaraitiotie- ja Viikin-Malmin pikaraitiotie -hankkeisiin allianssikumppaniksi option kaltaisilla järjestelyillä.

Helsingin kaupunki ja Kaupunkiliikenne Oy ovat esittäneet HSY:lle toiveen, että HSY on yksi tilaajaosapuoli tulevassa allianssissa. Päätös osallistumisesta allianssiin tuodaan HSY:n hallituksen käsittelyyn erikseen.

Kustannukset

Vesihuollon kustannukset HSY:lle perustuvat osittain KTYS-suunnitelmien kustannusarvioihin ja osittain kokemusperäisten yksikkökustannushintojen avulla metrimäärin laskettuihin kustannuksiin, kokonaiskustannusarvion ollessa alkuperäiselle hankkeelle noin 48,7 milj. euroa (alv 0 %). Hankkeen tarjouspyyntöön liitettävien, mahdollisesti jatkotarkastelussa hankkeen ulkopuolelle jäävien osuuksien kustannusarvio on 6,5 milj. euroa. Yhteenlaskettu summa on tällöin 55,2 milj. euroa.

Kaupunkien hankkeiden tarpeesta lähtevien johtosiirtojen kustannukset jaetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen kt-sopimuksen alustavan esityksen mukaisesti johtojen iän mukaan hankkeen ja HSY:n kesken, jolloin HSY:n osuus on 10 ensimmäisen käyttövuoden jälkeen 2,5 % / johdon käyttövuosi. Vesihuollon kustannukset on esitetty hankesuunnitelmassa.

Aikataulu

Rakennustöiden rakentamista edeltää kilpailutusvaihe kesästä 2024 syksyyn 2024, jonka lopputuloksena valitaan kaksi allianssikumppania. Valinnan jälkeen aloitetaan hankkeiden kehitysvaiheet, joissa pyritään löytämään riski- ja säästökohteita, joita työstämällä pyritään löytämään kustannussäästöjä hankkeelle. Kehitysvaiheen on määrä kestää 2025 loppuvuoteen, minkä jälkeen rakentaminen voidaan alkaa, edellyttäen, että alkuperäinen budjetti ei ole ylittynyt. Ylityksen seurauksena vaadittaneen uusi hankintapäätös. Hankkeen on määrä valmistua, ja uuden raitiotielinjan olla käytössä vuonna 2031 loppuun mennessä.

HSY:n hallintosäännön 8 §:n 14-kohdan mukaan hallitus hyväksyy vesi- ja jätehuollon verkostoja, laitoksia, rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja maanrakennushankkeita koskevat hankesuunnitelmat, ellei tehtävä kuulu yhtymäkokoukselle, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Mikäli hankesuunnitelman arvonlisäveroton alustava kustannusarvio ylittää 30 milj. euroa, tulee se viedä yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi (yhtymäkokouksen päätös 9.10.2009 § 11).

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. esittää yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy Länsi-Helsingin raitiotien hankesuunnitelman siten, että hankkeen kustannukset vuoden 2024 hintatasossa ovat enintään 55,2 milj. euroa (alv 0 %),

b. Allianssin osapuoleksi liittymisestä ja hankinnoista päätetään erikseen HSY:n hallituksessa,

c. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan allekirjoittamaan ja sopimaan Länsi-Helsingin ratikkaa koskevan toteutussopimuksen Helsingin kaupungin ja Kaupunkiliikenteen kanssa hankkeesta.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
584/00.01.013.0132/2024

Päätösehdotus Yhtymäkokous päättää hyväksyä Länsi-Helsingin raitiotien hankesuunnitelman siten, että hankkeen kustannukset vuoden 2024 hintatasossa ovat enintään 55,2 milj. euroa (alv 0 %).

Päätös

Liitteet

- Länsi-Helsingin raitiotie, hankesuunnitelma

8

Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta

Hallitus 20.09.2024 § 100

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa yhtymäkokoukselle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Hallitus antaa yhtymäkokoukselle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

HSY:n ulkoista valvontaa koskevat määräykset ovat hallintosäännön 7 luvussa. Hallintosäännön 35 §:n mukaan kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan valmistelusta yhtymäkokoukselle on määräykset hallintosäännön 43 §:ssä. Sen mukaan tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 31.5.2024 § 2 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2023 sekä pyysi hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksensä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty.

Yhtymäkokoukselle laadittu selvitys on tämän asian liitteenä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuotta 2023 koskevan arviointikertomuksen johdosta, sekä

b. ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen selvityksen tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 29.11.2024
896/00.01.013.0132/2024**Päätösehdotus**

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi liitteen mukaisen hallituksen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2023 koskevan arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Liitteet

- Selvitys tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomukseen

9

Tilintarkastusyhteisön ja tilintarkastajan valinta vuosille 2025-2028 ja optiona vuosille 2029-2030 (esitys yhtymäkokoukselle)

Tarkastuslautakunta 22.10.2024 § 54

HSY:n perussopimuksen mukaan syysyhtymäkokouksessa päätetään tilintarkastajan ja tarvittaessa varatilintarkastajan valinnasta. HSY:n hallintosäännön 39 §:n mukaan tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunta huolehtii tilintarkastusyhteisön kilpailuttamisesta kuntayhtymän avustuksella, tekee tilintarkastusyhteisön valitsemisesta esityksen yhtymäkokoukselle sekä hyväksyy tilintarkastussopimuksen.

Hankinta käsittää HSY:n lakisäätiset tilintarkastuspalvelut vuosille 2025-2028 sekä mahdollisen optiokauden vuosille 2029-2030.

Kyseessä on erityisalojen hankintalain (1398/2016) EU-kynnysarvon alittava palveluhankinta. Hankinta kilpailutettiin HSY:n hankintaohjeen mukaisena ns. kevennettynä kilpailutuksena. Tarkastuslautakunta hyväksyi aiemmin kokouksessaan 20.8.2024 hankintaa koskevan tarjouspyynnön, joka lähetettiin viidelle keskeiselle alalla toimivalle yritykselle.

Tarkempi selvitys tarjouspyyntömenettelystä sekä ehdotus perusteluineen on esitetty tarkastuslautakunnan jäsenille jaetun esityslistan liitteinä. Hankinnan päätöspäätöksenä on tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti saatu halvin tarjous.

Päätösehdotus (pj)

Tarkastuslautakunta päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

a. valitsee HSY:n tilintarkastusyhteisöksi tilikausille 1.1.2025-31.12.2028 BDO Auditor Oy:n, tarjouspyynnön ja saadun tarjouksen mukaisin ehdoin, sisältäen vuosittain 30 lisäkonsultointipäivää hankinnan verottoman arvon ollessa arviolta 193 200 euroa;

b. valitsee päävastuulliseksi tilintarkastajaksi HT, JHT Minna Ainasvuoren ja varatilintarkastajaksi JHT, KHT Tiina Lindin;

c. oikeuttaa tarkastuslautakunnan päättämään optiokaudesta 1.1.2029-31.12.2030.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti ehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää

- a. valita HSY:n tilintarkastusyhteisöksi tilikaudelle 1.1.2025-31.12.2028 BDO Auditor Oy:n, tarjouspyynnön ja saadun tarjouksen mukaisin ehdoin, sisältäen vuosittain 30 lisäkonsultointipäivää hankinnan verottoman arvon ollessa arviolta 193 200 euroa;
- b. valita päävastuulliseksi tilintarkastajaksi HT, JHT Minna Ainasvuoren ja varatilintarkastajaksi JHT, KHT Tiina Lindin;
- c. oikeuttaa tarkastuslautakunnan päättämään optiokaudesta 1.1.2029-31.12.2030.

Päätös

Liitteet

- Selvitys tilintarkastuspalveluiden hankinnasta

10**Sidonnaisuuksien ilmoittaminen**

Tarkastuslautakunta 17.09.2024 § 48

Päätösehdotus (pj) Tarkastuslautakunta käsittelee uudet ja täydennetyt sidonnaisuusilmoitukset ja hyväksyy ne julkaistavaksi HSY:n verkkosivuille ja toimittaa tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Päätös Tarkastuslautakunta käsittelee ja hyväksyi julkaistavaksi ja edelleen yhtymäkokoukselle tiedoksi toimitettavaksi hallituksen jäsen Emma Ringbomin sidonnaisuusilmoituksen.

Yhtymäkokous 29.11.2024
275/00.01.013.0133/2024

Sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu tarkastuslautakunnan päätöksen mukaisesti HSY:n verkkosivuilla <https://www.hsy.fi/hsy/paatoksenteke/>.

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Päätösehdotus Yhtymäkokous merkitsee sidonnaisuusilmoituksen tiedoksi.

Päätös

11
Muut asiat

Yhtymäkokous 29.11.2024